



Riktlinjer för handledning inom utbildning på forskarnivå

Dessa riktlinjer har fastställts av samtliga fakultetsnämnder den 17 maj¹, 11 juni² samt 13 juni³ 2019.

1 Inledning

I Högskoleförordningen regleras det att doktorander har rätt till handledning under sin utbildning.

I detta dokument finns allmänna regler samt lokala fakultetsgemensamma riktlinjer för handledning i utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet.

Ytterligare reglering om handledning och handledarens roll finns i riktlinjer om den individuella studieplanen, uppläggning av utbildningen på forskarnivå, övergripande frågor om utbildning på forskarnivå, professorers fortsatta verksamhet som seniorprofessor, samt i föreskrifter om disputation m.m. vid Örebro universitet.

2 Allmänna regler i Högskoleförordningen

Högskoleförordningen (SFS 1993:100, HF)

Universitet får endast anta så många doktorander som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt (7 kap. 34 § HF).

Doktoranden har rätt till handledning under utbildningen, så länge inte rektor beslutar att handledning och resurser ska dras in (6 kap. 28 § HF).

För varje doktorand ska minst två handledare utses (6 kap. 28 § HF).

En av handledarna ska utses till huvudhandledare (6 kap. 28 § HF).

En doktorand som begär det ska få byta handledare (6 kap. 28 § HF).

Den individuella studieplanen (ISP) ska beslutas efter samråd med doktorand och handledare. Planen ska ändras av universitetet efter samråd med doktorand och handledare i den utsträckning som behövs (6 kap. 29 § HF).

Handledarna ska också ges möjlighet att yttra sig i ärenden om indragning av handledning och andra resurser för en doktorand (6 kap. 30 § HF).

3 Utseende och byte av handledare

I normalfallet utses handledare samtidigt som beslut om antagning sker. Beslutet ska föregås av samråd med ämnesansvarig och handledarkollegium. En handledare ska i normalfallet inte vara huvudhandledare för fler än fem doktorander. Beslut om undantag fattas i enlighet med fakultetsnämndernas delegationer. Den som utser handledare fattar även beslut om byte av handledare.

¹ Fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap

² Fakultetsnämnden för ekonomi, natur- och teknikvetenskap

³ Fakultetsnämnden för medicin och hälsa

4 Krav på handledare

Handledningen utgör en viktig kvalitetsfråga genom hela utbildningen på forskarnivå.

4.1 Allmänna krav på handledare

Huvudhandledaren ska ha minst docentkompetens eller motsvarande vetenskaplig kompetens. Biträdande handledare ska ha minst doktorsexamen eller motsvarande vetenskaplig kompetens. Minst en av handledarna ska ha genomgått kursen Forskarhandledarutbildning vid Örebro universitet eller ha motsvarande kompetens.

Huvudhandledaren ska vara anställd vid Örebro universitet. Om skäl föreligger, kan undantag göras från detta krav. I sådana fall ska en biträdande handledare med anställning vid Örebro universitet utses.

Personer som har ett nära förhållande eller en släktrrelation får inte ingå i samma handledarkonstellation. Släktskap eller familjeförhållanden (såsom en parrelation) får inte förekomma mellan doktorand och handledare.

4.2 Undantag för krav om anställning inom Fakulteten för medicin och hälsa

Fakultetsnämnden för medicin och hälsa (MH) medger inom det medicinska vetenskapsområdet undantag från kravet på anställning vid Örebro universitet för huvudhandledare, så att gruppen oavlönade docenter utan anställningsförhållande till lärosätet kan verka i rollen som huvudhandledare. Den oavlönade docenten bör ha anknytning till Örebro universitet i form av anställning inom Region Örebro län.

5 Handledarrollen

5.1 Uppdrag som ingår i handledaruppdraget

Verka för målen med utbildningen

De nationella målen anges i HF och återges i bilaga 1 till den allmänna studieplanen för respektive forskarutbildningsämne. Ett centralt uppdrag för huvudhandledaren är att verka för att doktoranden ska nå samtliga mål med utbildningen.

Universitetets representant

Handledare utses till sina uppdrag av universitetet och är universitetets representant gentemot doktoranden vad gäller utbildningen. Det kräver att handledarna är insatta i doktorandens hela situation, både vad gäller utbildning och finansiering, samt att handledarna har god kännedom om nationella och lokala regelverk för utbildningen.

Handledaruppdrag i anställningen respektive personligt uppdrag

Om handledaren är anställd vid Örebro universitet ingår uppdraget i arbetsuppgifterna för anställningen.

Om handledaren inte är anställd vid Örebro universitet är uppdraget ett personligt uppdrag. Att någon får utföra handledaruppdraget inom arbetstiden för sin anställning utanför Örebro universitet ändrar inte detta förhållande.

Uppmärksamma eget och andras jäv

Handledaren bör uppmärksamma jäv såväl hos sig själv och doktorandens andra handledare som hos

examinatorer, opponenter och andra berörda personer.Handledaren kan själv vara jävig i vissa situationer, men är samtidigt den som ofta kan upptäcka andras jäv och skydda doktoranden.

5.2 Uppdrag som går utöver handledaruppdraget

Examinator

Det ligger ingen examinersroll i handledaruppdraget. Det krävs alltid särskilt beslut för att till exempel utse någon till examinator för kurs eller delegera till en lärare att besluta om tillgodoräknanden.

Chefskap

Handledaren är inte i sin egenskap av handledare chef för doktoranden. För doktorander anställda vid Örebro universitet är enhetschefen eller prefekten närmaste chef.

Ikraftträdande

Dessa riktlinjer träder i kraft 2019 07 01.